

Podolė susidarė XIV amžiuje.

1363 m. Podolė buvo prijungta prie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės.

VideoLightBox Gallery generated by VideoLightBox.com

#videogallery a#videolb{display:none}

1430 m. Vakarų Podolę po karo su Švitrigaila užėmė Lenkija. XVI a. pradžioje prasidėję totorių puldinėjimai iš Krymo vertė kurti specialią apsaugos nuo antpuolių sistemą ir pareikalavo daug karinių ir ekonominių krašto pastangų. Kadangi gynybai daugiausia vadovavo lenkiškosios Podolės magnatai tai jų žvilgsniai nukrypo ir lietuviškosios Podolės pusėn. Dėl to sudarant Liublino uniją Rytų Podolė taip pat atiteko Lenkijai (1569 m.).

1672–1699 m. Podolę valdė Turkija.

1772 m. po pirmojo Abiejų Tautų Respublikos padalijimo Vakarų Podolė atiteko Austrijai, po antrojo padalijimo (1793 m.) Rytų Podolė atiteko Rusijos imperijai.

Nuo XIII a. vid. iki XIV a. pab. prie Mindaugo laikais suformuoto Lietuvos valstybės branduolio buvo prijungtos galingos teritorijos. Jeigu vakarinės ir šiaurinės valstybės sienos buvo pakankamai stabilios (nors dėl šio stabilumo teko lietuviams pralieti daug kraujo kovose su Vokiečių ordinu), tai Lietuvos valstybė sparčiai plėtė savo teritorijas rytų ir pietryčių kryptimis.

XIII a. vid. – XV a. pr. prie LDK buvo prijungta didesnioji dalis buvusios Kijevo Rusios teritorijos. Per šimtmetį su trupučiu Lietuvos valstybės teritorija išaugo apie 6 kartus ir pasiekė savo teritorinį maksimumą per visus laikus.

XV a. pr. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto valdoma valstybė driekėsi „nuo jūros iki jūros“. Valstybės plotas siekė apie 690 000 km² (neskaitant menkai apgyvendintų stepių šiauriau Juodosios jūros).

Šioje galingoje teritorijoje šiandieninė Lietuvos Respublikos teritorija tesudaro apie 10 %, apie 33 % šios teritorijos šiandien priklauso Ukrainai (tai virš pusės dabartinės Ukrainos), 30 % – Baltarusiai (praktiškai visa dabartinė Baltarusia), 23 % – Rusijai, 2 % – Lenkijai.

Baltarusia LDK teritorijoje išliko iki pat XVIII a. pab. Lenkijos-Lietuvos valstybės padalijimų. Didelė dalis Ukrainos teritorijos LDK sudėtyje buvo apie 200 metų. Nepaisant 1569 m. Liublino unijos, kuomet LDK pietinės žemės buvo prijungtos prie Lenkijos Karalystės, šis regionas, kaip ir Blatarusia, iki pat XX a. neprarado ryšių su Lietuva.

Dabartinės Baltarusios ir Ukrainos teritorijoje išliko gausybė miestų, kurių istorija siekia LDK laikus, šimtai LDK laikų gynybinės, sakralinės, rezidencinės paskirties architektūros paminklų. Tai negausiai ir gana menkai išlikę, tačiau labai iškalbingi Gediminaičių ar kitų galingų giminių (Radvilų, Sapiegų, Tiškevičių, Chodkevičių, Ostrogiškių ir kt.), o tuo pačiu ir visų valstybės gyventojų, realizuotos LDK gynybinės sistemos, sakralinių fundacijų, privačių rezidencijų likučiai.